

วารสาร วิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่

ส ก ว
T R F

Area Based Development Research Journal

ปีที่ 2 ฉบับที่ 5 พฤษภาคม-มิถุนายน 2553

การสร้างแบบรูปสัญลักษณ์
เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของชุมชนบางกะเจ้า

ISSN 1906-3628

9 771906 362004

5

- การสร้างแบบรูปสัญลักษณ์ เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของชุมชนบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
Model of a Logo for the Development of Local Products Packaging in Bangkachao Community, Phrapradaeng District, Samutprakarn Province

รองศาสตราจารย์ บุนเกียรติ ไกรชนก Associate Professor Bunkiat Caichompoo

17

- การปรับปรุงสภาพความปลอดภัยและสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยในโรงเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านค้อกุดลาด และโรงเรียนบ้านเพาแก้ว ตำบลกุดลาด อำเภอมือง จังหวัดอุบลราชธานี

Safety Condition Improvement and Safety Awareness Encouragement in The School : A Case Study in Bankorkudlad and Banpakaew School Tambon Kudlad, Amphur Muang, Ubonrachathani Province

ภัทรพงศ์ นันทสำเร็จ Nattapong Nantasamreng

28

- การพัฒนาสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
The Development of Electronic-Learning Medias for Faculty of Education's Students in Udon Thani Rajabhat University

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย วรกิจเกษมสกุล Assistant Professor Somchai Vallakitkasemsakul, Ph.D.

37

- การศึกษาและพัฒนาแบบผลิตไฟฟ้าพลังงานน้ำขนาดเล็ก : กรณีศึกษาระบบแบบอิสระ ณ มูลนิธิสุข-แก้ว แก้วแดง
The Feasibility Study of Pico-Hydropower Generation System : Case Study of Stand Alone System at Suk-Keow Keowdang Foundation

อัสหิ: สนิโซ Eliya Saniso

49

- การศึกษาการนำมะนาวและวัสดุเหลือใช้จากมะนาวมาพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง และอาหารแปรรูป
The Study of Application of Extracts from Citrus Lime on Cosmetic Products and Processed Food.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมฤทัย จิตภักดิ์ดิษฐ์ Assistant Professor Somrutai Jitpukdeebodintra, Ph.D.

63

- การพัฒนาผลิตภัณฑ์เส้นกวยจี๊เสริมสมุนไพรเพื่อสุขภาพ
The Development of Herbs Paste of Rice Flour Product

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทิพย์ วงษ์ประทีป Assistant Professor Namthip Wongpratheep, Ph.D.

72

- การบูรณาการสิ่งแวดล้อมศึกษาในการเรียนรู้ของผู้ประกอบการผลิตกระดาษสาเพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

The Integrated Environmental Education of Mulberry Paper Producer Learning for Environmental Protection in Sankampang District Chiangmai Province

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวิต จิตวิชารณ Assistant Professor Chawit Chitwicharn, Ph.D.

83

- การวิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนากระบวนการผลิตข้าวของชุมชน ตำบลเบิกไพร อำเภอดอนมิ่ง จังหวัดราชบุรี
A Continuation of a Participatory Action Research on Developing Rice Production in Boek Phrai Sub-District, Chom Bueng District, Ratchaburi Province

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประภา เหล่าสมบูรณ์ Assistant Professor Prapa Lausombun

บทปริทัศน์

การสร้างแบบรูปสัญลักษณ์ เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของชุมชนบางกะเจ้า

อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

โดย : ดร.นิติพงษ์ ส่งศรีโรจน์

สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ในอดีตนั้นการผลิตสินค้าและบริการจะมุ่งเน้นไปที่การผลิตเพื่อพอกำปอกินเพื่อสนองต่อความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ แต่ปัจจุบันนั้นการผลิตสินค้าและบริการในปัจจุบันที่มุ่งเน้นการผลิตก็ยังมีมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ผ่านมาสินค้าหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลที่รัฐบาลสนับสนุนก็มีทั้งผลิตภัณฑ์ที่ประสบความสำเร็จและที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวก็มีมากอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการผลิตนั้นไม่ได้คำนึงถึงความต้องการของตลาด ในเชิงธุรกิจแล้วสินค้าและบริการที่ออกสู่ตลาดนั้นส่วนมากจะต้องมีการวิจัยตลาดมาก่อนแล้วซึ่งจะทำให้มั่นใจได้ว่าผลิตออกมาแล้วมีคนซื้อแน่นอนส่วนจะซื้ออย่างน้อยเพียงใดหน่วยธุรกิจก็ต้องใช้กลยุทธ์การตลาดที่เหมาะสมควบคู่ไปด้วย

การสร้างแบบรูปสัญลักษณ์เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของชุมชนบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ของ รองศาสตราจารย์ บุญเกียรติ ไทรชมภู และคณะ นั้นนับได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในเรื่องการมุ่งเน้นที่การตลาด และกระบวนการวิจัยเพื่อให้ได้รูปสัญลักษณ์อันเกิดจากความร่วมมือของคนในท้องถิ่นนั้นสามารถเป็นต้นแบบที่ดีในการประยุกต์ใช้กับพื้นที่อื่นๆ อย่างไรก็ตาม การสร้างรูปสัญลักษณ์สำหรับบรรจุภัณฑ์นั้น ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของเรื่องตราสินค้าหรือยี่ห้อ (Brand) และเป็นขั้นตอนแรกของการสร้างตราสินค้าเท่านั้น นอกจากนั้นตราสินค้าไม่ใช่เพียงแค่โลโก้ (Logo) หรือการโฆษณา อีกทั้งก็ไม่ใช่แค่รูปแบบบรรจุภัณฑ์เท่านั้น Jack Trout (1969) ซึ่งเป็นนักการตลาดที่คิดค้นทฤษฎีการวางตำแหน่งตลาด (Positioning Theory) กล่าวว่าตราสินค้า คือ ความรู้สึกหรือความประทับใจโดยรวมต่อสินค้า ยี่ห้ออื่นๆ ที่ถูกสร้างขึ้นในใจของผู้บริโภคทั้งจากการโฆษณา ประสบการณ์การใช้สินค้า ภาพพจน์ขององค์กรและบุคลากรจากสินค้าและบริการรวมถึงประสบการณ์ใด ๆ

ก็ตามเกี่ยวกับสินค้าและบริการของตราสินค้านั้นๆ หลักการของการสร้างตราสินค้าอย่างง่าย มี 2 ประการ คือ การกำหนดตำแหน่งทางการตลาดของสินค้า (Positioning) และการสร้างความแตกต่างทางด้านความรู้สึกและอารมณ์ (Differentiation)

การกำหนดตำแหน่งทางการตลาดของสินค้า คือ การที่เราจะต้องรู้จุดแข็ง ที่มีความพิเศษกว่าคนอื่น จากนั้นนำเสนอออกมาและบอกให้คนได้รับรู้ก่อนคู่แข่ง และจะต้องยืนหยัดโดยไม่เปลี่ยนแปลง พื้นที่ชุมชนบางกะเจ้า นับได้ว่ามีจุดเด่นที่มีความพิเศษกว่าพื้นที่อื่นตามที่ได้นำเสนอความพิเศษนั้นถ่ายทอดออกมาสู่รูปสัญลักษณ์ โดยได้เน้น 4 เรื่อง คือ (1) พื้นที่สีเขียว ความน่าอยู่อาศัย และสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ (2) วัดและสิ่งที่เชื่อมโยงกับวัด (3) ตลาดน้ำและโฮมสเตย์ ตำบลบางน้ำผึ้ง (4) สะพานวงแหวนอุตสาหกรรม พิพิธภัณฑ์ลัดโพธิ์ และคลองลัดโพธิ์ ประการต่อมาที่ต้องคำนึงถึง คือ การสร้างความแตกต่างทางด้านความรู้สึกและอารมณ์ การสร้างตราสินค้าจากการสร้างความแตกต่างทางด้านความรู้สึกและอารมณ์นั้นต้องกำหนดกลุ่มเป้าหมายและใช้กลยุทธ์เพื่อสนับสนุนตราสินค้านั้น ประเด็นหลักที่กล่าวถึงนี้ สามารถจะนำมาต่อยอดเพื่อศึกษาว่าจะทำให้กลุ่มเป้าหมายรู้สึกว่าคุณชุมชนบางกะเจ้านั้นมีความแตกต่างจากที่อื่นอย่างไร เช่น ตลาดน้ำและโฮมสเตย์ตำบลบางน้ำผึ้ง นั้นมีความพิเศษแตกต่างจากที่อื่นอย่างไร นอกจากนั้น การสร้างตราสินค้าเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาและความเอาใจใส่จากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น คนในชุมชน ผู้นำชุมชนต่างๆ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เมื่อตราสินค้าได้เกิดขึ้นแล้ว สิ่งที่สำคัญและอาจจะยากกว่าการสร้างให้เกิดขึ้นคือ การรักษาไว้ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน ดังนั้นประเด็นสำคัญในเรื่องการสร้างรูปสัญลักษณ์หรือตราสินค้าก็คือ เมื่อสร้างขึ้นมาแล้ว จะมีการบริหารจัดการต่ออย่างไร การบริหารจัดการตราสินค้าจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่จะต้องพิจารณาต่อไป